

2015 - 2019: CAMINANT CAP A UN MODEL SOSTENIBLE I RESILIENT EN LA GESTIÓ DELS RESIDUS

2015 - 2019: CAMINANT CAP A UN MODEL SOSTENIBLE I RESILIENT EN LA GESTIÓ DELS RESIDUS

ÍNDEX

SINGULARITAT	5
TERRITORIALITAT	6
1- Redistribuint fluxes per minimitzar l'impacte ambiental	6
2- Construint la xarxa d'ecoparcs més audaç de la Comunitat Valenciana	7
3- Els biorresidus com a tret distintiu del COR	8
4- La participació i la transparència com a mecanisme de generació de confiança	10
5- La comunicació ambiental ocupa un espai central en la gestió del COR	11
OPORTUNITAT	13

- El **COR** gestiona la política pública de residus urbans de 93 municipis valencians de les comarques de La Safor, la Vall d'Albaida, la Costera, la Canal de Navarrés i El Valle de Ayora - Cofrentes. Un total de 350.000 habitants (quasi el doble a l'estiu) que generen a l'any unes 130.000 tones de residus urbans.
- L'àrea de gestió del **COR** presenta una gran varietat de particularitats locals, amb forts contrastos territorials, tant geogràfics i demogràfics, com estacionals. La complexa realitat que el caracteritza fa que el més apropiat no siga definir solucions a gran escala, sinó que resulte més avantatjós dibuixar alternatives i mesures a escales més reduïdes i adaptades a les diferents conjuntures. Per això, des del **COR** es remarca la necessitat de construir un nou model de gestió flexible, adaptat, pròxim i de consens.
- El punt de partida del **COR** és complicat. Des de 2015, la institució ha treballat per redissenyar el seu projecte de gestió, demanant la suspensió de l'AAI de la planta de Llanera de Ranes i propiciant un model de gestió descentralitzat i de xicoteta i mitjana escala.

Donem servei a

5
comarques

93
municipis

350.000
habitants

Gestionem
la major xarxa d'ecoparcs
de la C. Valenciana

- La Vall d'Aiora-Cofrentes
- La Canal de Navarrés
- La Costera
- La Vall d'Albaida
- La Safor

- Des de 2016 el **COR** ha estat posant en marxa, arreu de les cinc comarques, diferents actuacions i el més adaptades possible a cada territori. A més a més, ha donat suport a tots els municipis que, de forma individualitzada, tenien la voluntat de posar en marxa iniciatives alineades amb la consecució d'una gestió sostenible del seus residus.

Les actuacions del **COR** accions han estat centrades en començar el canvi cap a un nou model en la gestió dels residus urbans, i a fomentar la participació i la transparència:

1 REDISTRIBUINT FLUXES PER MINIMITZAR L'IMPACTE AMBIENTAL.

- Des de 2015, s'ha replantejat la distribució de fluxos de RSU, escollint noves plantes finalistes de tractament i valorització que s'ajusten, el més possible, al compliment dels estàndards europeus. D'aquesta manera, s'han reduït en 2000 el número de tones que, cada mes, acaben en abocador.

- Hem posat en funcionament una estació de transferència a la Vall d'Albaida, acabant amb un conflicte històric i complint amb les obligacions de transferir a no més de 30 minuts del punt de generació.

- El 2018 hem reduït la generació de residus per la millora dels sistemes de recollida selectiva. Per a 2019, s'estima que es reduirà la generació de residus en unes 3.000 tones, entre el 2% i el 7%, segons els municipis. Açò ha anat de la mà del desplegament de la xarxa consorciada d'ecoparcs i de la millora dels sistemes de recollida selectiva.

2 CONSTRUINT LA XARXA D'ECOPARCS MÉS AUDAÇ DE LA C. VALENCIANA.

- Els 93 municipis del **COR** tenen servei d'ecoparc, al menys, un dia a la setmana. El **COR** ha passat de 2 a 17 ecoparcs fixes, 3 àrees d'aportació i 11 mòbils, per tal de gestionar els residus perillosos domèstics que es generen al seu àmbit de gestió. Aquesta xarxa d'ecoparcs s'ha posat en funcionament en un temps rècord (1'5 anys) i ha comportat una inversió de 7'5 milions d'euros. S'espera durant l'any 2019 augmentar el nombre d'ecoparcs fixes fins a 25. A més a més, s'ha posat en marxa el sistema de "El meu compte ambiental", amb el que s'ha incorporat el principi de "qui més recicla, menys paga". En 2018 va haver un total de 263.101 entrades als ecoparcs del **COR**, registrades un 52% als fixes i un 48% als mòbils, i van ser bonificats 15.722 rebuts. S'han creat 56 llocs de treball, en gran part dones amb difícil empleabilitat.
- El desplegament de la xarxa d'ecoparcs ha empenyat una agenda social vinculada als residus. Més de 300 bicicletes en bon estat han estat posades a disposició d'ONGs. S'han establert línies de col·laboració amb col·lectius vulnerables per a la jardineria de les noves instal·lacions, entre d'altres.
- 67 Municipis del **COR** són beneficiaris d'un programa de recollida selectiva d'oli utilitzat, amb 165 punts nous de recollida que evitarà que més de 500.000 litres d'oli, cada any, acaben al sistema de clavegueram.

3 ELS BIORRESIDUS COM A TRET DISTINTIU DEL COR.

- S'ha elaborat l'Estratègia de Biorresidus del **COR**, de manera participativa i amb consens. Ha estat validada per una comissió d'experts, la Comissió de govern i Subcomissió de biorresidus del **COR**. També per la ciutadania a través del Consell de Participació Social. Aquesta estratègia tracta de definir un full de ruta adaptat i flexible a les realitats territorials tan diverses i tan canviants que es troben a l'àmbit de gestió del **COR**. En ella, es presenten totes les accions encaminades a la consecució d'una gestió sostenible dels biorresidus, i es dibuixen les possibles instal·lacions a diferents escales territorials.
- S'ha creat la **Subcomissió Tècnica del COR** per al Tractament Sostenible dels Biorresidus, per tal de canalitzar el disseny i avaluació de propostes i iniciatives en matèria de gestió de biorresidus, per tal d'aconseguir els objectius marcats pel PEMAR i el futur PIR.
- Acompanyament tècnic a municipis que duen a terme experiències pilot, mitjançant un conveni amb la Universitat Miguel Hernández d'Elx (UMH):
 - **Carrícola** (La Vall d'Albaida): instauració del cinquè contenidor, i elaboració de compostatge domèstic en illa de compostatge. En aquest projecte està involucrat tot el municipi (al voltant d'unes 100 persones).
 - **Bocairent** (La Vall d'Albaida): compostatge comunitari al barri medieval i a la urbanització del Pinatell on participen 30 famílies en cadascun dels nuclis de poblacionals.
 - **Bellús** (La Vall d'Albaida): compostatge comunitari on participen unes 100 famílies. La recollida selectiva de la fracció orgànica i les restes de poda municipals es realitza a través del sistema porta a porta.
 - **Fontanars dels Aforins** (La Vall d'Albaida): compostatge comunitari on participen unes 30 famílies i un gran productor.
 - **Ayora** (Valle de Ayora-Cofrentes): Recollida porta a porta de biorresidus al barri de Chiles per a dur a terme compostatge comunitari en illa de compostatge. En aquesta iniciativa participen unes 150 famílies, una residència i centre de dia, tres restaurants, i altres 70 famílies que dipositen els seus residus en sis contenidors d'orgànica repartits en el municipi.

- Posada en marxa de la primera fase del projecte de les **Illes de compostatge**. Amb aquesta iniciativa el **COR** pretén potenciar la recollida selectiva de la fracció orgànica, reduir la petjada de carboni i obtenir un compost de qualitat. Es tracta d'una acció co-finançada pel **COR**, la Diputació de València i el Pla d'Impuls al Medi Ambient (PIMA) del Ministeri per a la Transició Ecològica. Comprendrà la construcció de 25 instal·lacions en municipis de menys de 700 habitants i en barris i pedanies de municipis mitjans.
- Inici d'un **programa de compostatge domèstic**. 311 famílies i 18 grans productors estan realitzant compostatge domèstic a Ayora (Valle de Ayora – Cofrentes); la Font de la Figuera, el Genovés, Xàtiva i Vallada (la Costera); Enguera i Quesa (La Canal de Navarres); i Llutxent (la Vall d'Albaida).
- Projecte d'**implantació de la recollida selectiva de la fracció orgànica** a la comarca del Valle de Ayora – Cofrentes. Es tracta d'un projecte co-finançat pel Ministeri per a la Transició Ecològica dintre el Pla d'Impuls al Medi Ambient que contempla la recollida selectiva de la fracció orgànica als municipis del Valle de Ayora. S'han comprat 31.500 cubells i 14.800 rolls de bosses compostables.
- **Programa Compostaescola** de compostatge escolar en 171 escoles de les 5 comarques. Es tracta d'un projecte, subvencionat a través del programa PIMA, que fomenta la recollida selectiva i el compostatge domèstic del biorresidu generat en la mateixa escola, com a exemple pràctic d'una adequada gestió de residus, involucrant quan siga possible a la comunitat educativa.

4 LA PARTICIPACIÓ I LA TRANSPARÈNCIA COM A MECANISME DE GENERACIÓ DE CONFIANÇA.

- El **COR** és l'únic consorci de la Comunitat Valenciana amb un Consell de Participació Social en funcionament. Aquest Consell ha quedat conformat pels representants polítics i representants del teixit socioambiental de les cinc comarques. El Consell de Participació Social compta amb unes Normes de Funcionament Intern, elaborades de manera participada i consensuada pels seus constituents, i té la funció de ser un instrument de vertebració i cohesió territorial. Aquest òrgan té l'objectiu d'establir un canal de comunicació ciutadania-consorci, per això, tots els seus dictàmens han de ser tinguts en compte en qualsevol pressa de decisions per part del **COR**.
- El **COR** està immers en la preparació del seu Pla d'Integritat. La institució ha sofert un grau de desconfiança ciutadana des de la seua creació. El Pla fa un diagnòstic sobre les vulnerabilitats del **COR** en termes d'integritat, i proposa un conjunt de mesures per reforçar la seua eficiència i transparència.
- Foment de la transparència a través de la nova pàgina web, on el ciutadà pot consultar qualsevol tipus d'informació relativa al Consorci: generació i gestió de residus municipal, compte ambiental, localització d'ecoparcs, despeses del **COR**, informació jurídica i institucional, acords dels diferents òrgans del Consorci, entre altres.
- S'ha prioritzat la formació a distints nivells i distints actors. S'han celebrat les I Jornades de Formació en matèria de biorresidus, amb presència dels actors més rellevants en el món del compostatge tant a nivell autonòmic com nacional. També les jornades "Construint el futur de la gestió de residus", a Barxeta, on es varen ressaltar exemples de bones pràctiques en la gestió dels residus al territori valencià i es va debatre sobre el paper que desenvolupa la societat civil en la gestió dels residus. També, junt a ECOEMBES, es van organitzar la sessió de treball "Reptes davant el nou marc normatiu en la gestió dels residus", amb la finalitat d'informar sobre el marc jurídic referent a la recollida selectiva dels residus i sobre les noves normatives. Per últim la organització, junt a la Universitat Miguel Hernández d'Elx, del curs "Expert Universitari en Gestor de residus municipals en l'entorn de l'economia circular". Es tracta d'un curs online de 200 hores, orientat als professionals del sector que busquen una actualització de la seua formació específica en la gestió dels residus domiciliaris, adaptat a les normatives i directrius de l'economia circular.

5 LA COMUNICACIÓ AMBIENTAL OCUPA UN ESPAI CENTRAL EN LA GESTIÓ DEL COR.

CAP A UNA COMUNICACIÓ VISUAL, SENZILLA I INFORMATIVA

- Ens hem convertit en un referent de la **comunicació audiovisual didàctica i ambiental**, elaborant 12 vídeos sobre el **COR** i els seus serveis, així com campanyes específiques sobre la xarxa consorciada d'ecoparcs, biorresidus i foment del reciclatge, amb un total de 15.000 visualitzacions.
- És habitual la col·laboració del **COR** en fires i esdeveniments als diferents municipis de l'àrea de gestió, amb la realització de tallers, xerrades i altres activitats d'educació ambiental dirigides a col·lectius específics. Entre elles, les **xerrades sobre el meu compte ambiental** i ecomòbils **celebrades a 38 pobles** i arribant a més de 800 persones. A més a més, des d'octubre de 2018 s'han realitzat **34 tallers sobre reciclatge**, suposant **una mitjana de 8 tallers per mes**. Des de 2017, s'han desenvolupat **més de 50 xerrades informatives** amb col·lectius diversos.
- Ens hem apropiat a la Vall d'Albaida, a través de les **Històries de la Vall Verda**. Es tracta d'una iniciativa que neix amb el propòsit d'apropar-se a les i els veïns de la Vall d'Albaida, fent visible el treball del **COR**, creant la figura d'un superheroï que lluita per la cura del nostre entorn (el Capità Vall Verda) i donant veu a les associacions i ciutadans que estan protagonitzant accions destacades en el camp del medi ambient a través les Docuhistòries. Ambdues amb contingut dinàmic, amb ritme, de durada curta i directa, i amb un gran èxit de visualitzacions (més de 1.000 des que va començar).

- Augment dels seguidors a les **xarxes socials**: **s'ha duplicat el nombre de seguidors** a facebook (423 nous seguidors a 2018 front als 252 nous de 2017), twitter (92.100 impactes en 91 dies), i el recentment creat instagram, amb grans expectatives de creixement. A més a més, les xarxes socials s'han convertit en un mecanisme ràpid i habitual d'interacció del **COR** amb les i els veïns, que canalitzen a través de les mateixes els seus suggeriments, queixes i peticions d'informació.

- El **COR** ha tingut una presència important en les festivitats. En Nadal de 2018 es va aconseguir fer un arbre gegant en 4 municipis, construït amb ampolles i involucrant a més de 12 escoles i a 1700 alumnes d'educació infantil i primària. També es té presència de manera activa a les falles

Este any, a l'hora de visitar falles estigues atent/a! Fes una **fotografia** amb temàtica fallera que tinga com a missatge la defensa del **medi ambient**, la lluita contra el **canvi climàtic**, promoga el **reciclatge** o consciència per un món més sostenible! Puja-la a Instagram amb el hashtag **#FallesAmbCOR**

L'autor/a de la millor foto guanyarà una **Càmera Go Pro Hero 7 Silver!**

CONCURS FOTOGRAFIC
#FALLESAMBCOR
Bases en www.consorciresidus.org

OPORTUNITAT.

- Actualment, el **COR** es troba en un punt d'inflexió. El fet de no tenir desenvolupades les pròpies infraestructures de tractament i valorització de residus urbans dóna lloc a la capacitat de repensar i redefinir totes les línies d'actuació en base a assolir una adequada gestió sostenible dels residus, i així complir amb els objectius, principis i obligacions marcades per les diferents normatives.
- El vigent Projecte de Gestió del **COR** haurà d'evolucionar i passar d'estar basat en un model centralitzat a basar-se en un model descentralitzat, adaptat a les diferents realitats territorials i consensuat. Un model que contemple un escenari multi-planta, pròxim als punts de generació de residus, i que compte amb la concertació dels diferents actors del territori.
- La definició d'aquest nou marc de gestió al **COR** permetrà tenir un full de ruta adaptat a les seues particularitats territorials i als nous requisits europeus, nacionals i autonòmics. Un nou marc basat en els principis de **proximitat, territorialitat, maximització dels beneficis ambientals i de foment d'una economia circular**.

